

Belirli ve belirsiz artikeller

der Artikel

Artikeli tek tek ezberlemek binlerce kelime demek; **kelimenin sonundan okumak** ise yaklaşık yirmi ek. Türkçede cins yok, o yüzden sezgi hiç yardım etmiyor — ama son ek ediyor. Ek tablosunun tamamı, anlam grupları ve kuralın çalışmadığı yerler.

Artikeller, ismin cinsiyetini, sayısını ve hâlini gösteren tanımlıklardır: der, die, das, ein, eine.

A1 yolunda 14/27

7 bölüm · içindekiler

~10 dk okuma

22 soruluk test

Resimli ders >

Konuyu panoya as ↗

PDF indir ↓

İpucu: Almanca bir kelimeye dokun. Türkçesi çıkar, deftere kaydedersin, sonra Panom'da quiz'le sınarsın.

Anladım

Bölüm 01

00:12

Bunu Türkçede zaten yapıyorsun

KISAYOL

Artikeli baştan değil **sondan** oku: -ung · -heit · -keit → **die**, -chen · -lein → **das**, -er · -ling → **der**.

Türkçede **-cı** görünce «bu bir meslek» diyorsun: fırıncı, kapıcı, gözcü. **-lık** görünce «bu soyut bir şey» diyorsun: güzelli**k**, yorgun**luk**. Kimse sana bunu tablo halinde öğretmedi; ek sana kendisi söyledi.

Almanca senden aynı refleks istiyor, sadece çıktı farklı. Ek sana «meslek» demiyor, **artikel** diyor. -ung gördüğün an **die**, -chen gördüğün an **das**. Düşünmek yok, tanımak var.

✓ **die Wohnung**

daire — **-ung** gördün, cevap bitti

✓ **das Mädchen**

kız çocuğu — anlama değil, **-chen**'e bak

Türkçede cinsiyet kategorisi hiç yok — bu yüzden konu sana bu kadar keyfi geliyor. Ama keyfi olan artikelin *kendisi*; **dağılımı** keyfi değil. Almanca isimlerin büyük bölümü tanınabilir bir ekle bitiyor.

❗ Doğru soru «bu kelimenin artikeli neydi» değil. Doğru soru: **«bu kelime nasıl bitiyor»**.

Bölüm 02

00:55

Ek tablosu — kaydedeceğin sayfa

Aşağıdaki tablo bu sayfanın tamamı. «Güven» sütunu dürüst: bazı ekler gerçekten istisnasız, bazıları sadece iyi bir bahis. Hangisinin hangisi olduğunu bilmek, kuralı bilmekten daha değerli.

EK	ARTİKEL	GÜVEN	ÖRNEKLER
-ung	die	çok yüksek	die Wohnung · die Zeitung · die Übung · die Rechnung
-heit	die	istisnasız	die Freiheit · die Krankheit · die Gesundheit
-keit	die	istisnasız	die Möglichkeit · die Schwierigkeit · die Einsamkeit
-schaft	die	istisnasız	die Freundschaft · die Wissenschaft · die Mannschaft
-tion · -sion	die	istisnasız	die Nation · die Situation · die Diskussion
-tät	die	istisnasız	die Universität · die Qualität · die Realität
-in (dişil kişi)	die	istisnasız	die Lehrerin · die Ärztin · die Freundin
-ik	die	çok yüksek	die Musik · die Politik · die Grammatik
-ie	die	yüksek	die Familie · die Energie · die Industrie
-ei	die	yüksek	die Bäckerei · die Polizei · die Türkei
-ur	die	yüksek	die Natur · die Kultur · die Temperatur
-e	die	ZAYIF — tuzak 02	die Lampe · die Blume · die Sprache
-er (yapan / alet)	der	yüksek — tuzak 03	der Lehrer · der Fahrer · der Computer

EK	ARTİKEL	GÜVEN	ÖRNEKLER
-ling	der	istisnasız	der Frühling · der Lehrling · der Schmetterling
-ismus	der	istisnasız	der Kapitalismus · der Tourismus · der Journalismus
-ant · -ent (kişi)	der	yüksek	der Student · der Praktikant · der Präsident
-or	der	yüksek	der Motor · der Professor · der Traktor
-ig	der	yüksek	der Honig · der König · der Käfig
-chen	das	istisnasız	das Mädchen · das Brötchen · das Märchen
-lein	das	istisnasız	das Fräulein · das Büchlein
-ment	das	yüksek	das Dokument · das Instrument · das Medikament
-um	das	yüksek	das Zentrum · das Museum · das Datum · das Studium
-tum	das	yüksek	das Eigentum · das Wachstum
-ma	das	yüksek	das Thema · das Klima · das Drama
-nis	das	orta	das Ergebnis · das Erlebnis · das Geheimnis
fiil → isim	das	istisnasız	das Essen · das Lernen · das Schwimmen

Hepsini bugün ezberleme. **İlk gün sadece beşi:** -ung · -heit · -keit · -chen · -schaft. Bu beşi tanıdığın an günlük kelimelerin yarısını artikelsiz görmeyi bırakırsın.

Tabloya bakınca fark ettin: **die** tarafı ötekilerden uzun. Sebebi basit — Almancada **soyut isim üreten eklerin neredeyse tamamı dişil**. Bir fiilden ya da sıfattan isim yapıldığında çıkan şey genelde **-ung · -heit · -keit · -schaft** ile bitiyor.

✓ **wohnen → die Wohnung**

oturmak → daire

✓ **frei → die Freiheit**

özgür → özgürlük

✓ **möglich → die Möglichkeit**

mümkün → imkân

✓ **Freund → die Freundschaft**

arkadaş → arkadaşlık

Yani Türkçedeki **-lık / -lik** ne yapıyorsa, Almancada bu dört ek onu yapıyor. Ve hepsi aynı artikeli alıyor. Tek bir kutu: *soyutlaştıran ek → die*.

- ❗ Dikkat: **der Sprung** • **der Schwung** • **der Ursprung** kelimelerinde **-ung bir ek değil**, kelimenin kendi gövdesinin parçası. Ekin ek olup olmadığını anlamak için başındaki parçayı çıkar: **wohn** + **ung** anlamlı — **spr** + **ung** değil.

Bölüm 03

02:20

Üç tuzak — sırayla adları var

TUZAK 01

Ek, anlamı ezer

- ✓ **Das Mädchen ist noch klein.**

Kız çocuğu daha küçük. → -chen küçültme eki, küçültme her zaman das

- ✗ **Die Mädchen ist noch klein.**

Yanlış — anlamına bakıp «kız, o zaman die» dedin. **die Mädchen** sadece çoğuldur: kızlar.

Bu, artikel konusundaki en pahalı yanlış refleks: **anlamla artikeli tahmin etmek**. Almanca cinsiyet dilbilgisel bir etikettir, biyolojik değil. **-chen** ve **-lein** ekleri hangi kelimeye takılırsa takılsın kelimeyi **das** yapar.

- **das Brot** → **das Brötchen** (küçük ekmek)
- **die Frau** → **das Fräulein** (die iken das oldu)
- **der Hund** → **das Hündchen** (der iken das oldu)
- **das Haus** → **das Häuschen**

- ❗ Bonus, kimsenin söylemediği ayrıntı: **das Mädchen** için zamir kitapta **es**'tir — **Das Mädchen kommt. Es ist müde**. Ama Almanlar cümle uzayınca konuşurken **sie** der. İkisi de duyulur; sınavda **es** yaz.

TUZAK 02

-e listedeki en zayıf kural

-e ile biten kelimelerin çoğu **die**: **die Lampe** • **die Blume** • **die Sprache** • **die Karte** • **die Straße**. Ama bu bir ek değil, sadece bir *eğilim*. Şüphelenecek bir yer arıyorsan, **ilk şüphelenmen gereken yer burası**.

KELİME	ARTİKEL	ANLAM
der Name	der	isim
der Junge	der	oğlan
der Käse	der	peynir
der Kunde	der	müşteri
der Gedanke	der	düşünce

KELİME	ARTİKEL	ANLAM
der Buchstabe	der	harf
das Ende	das	son
das Auge	das	göz
das Interesse	das	ilgi

Dokuz kelime. Bunları ayrıca ezberle, gerisinde **die** de ve rahat ol.

TUZAK 03

-er hep der değil

-er kuralı **yapan kişi veya alet** için çalışır: **der Lehrer** (öğreten), **der Fahrer** (süren), **der Computer** (hesaplayan). Kelime bir eylemden türemiyorsa kural durur.

✓ **das Fenster** • **das Wasser** • **das Messer** • **das Zimmer**

pencere • su • bıçak • oda — hiçbiri bir eylemi yapmıyor

✓ **die Mutter** • **die Schwester** • **die Butter**

anne • kız kardeş • tereyağı — -er var ama der yok

Test şu: kelimeyi fiile çevirebiliyor musun? **Lehrer** ← **lehren** ✓ • **Fenster** ← ? ✗. Çeviremiyorsan **-er** kuralına güvenme.

Bölüm 04

03:25

Ek yoksa: anlam gruplarına bak

Bazı kelimelerin tanınacak bir eki yok — **Tisch • Regen • Gold**. Burada ikinci katman devreye giriyor: **anlam grupları**. Bunlar ek kadar güçlü değil ama karanlıkta atış yapmaktan çok iyi.

GRUP	ARTİKEL	ÖRNEKLER	İSTİSNA
Günler	der	der Montag • der Freitag • der Sonntag	—
Aylar	der	der Januar • der Mai • der Oktober	—
Mevsimler	der	der Sommer • der Winter • der Frühling	—
Hava olayları	der	der Regen • der Schnee • der Wind • der Nebel	das Gewitter
Yönler	der	der Norden • der Süden • der Westen	—
Alkollü içecekler	der	der Wein • der Schnaps • der Wodka	das Bier
Sayılar (isim olarak)	die	die Eins • die Null • die Million	—
Çiçekler	die	die Rose • die Tulpe • die Nelke	—

GRUP	ARTİKEL	ÖRNEKLER	İSTİSNA
Ağaçlar	die	die Eiche • die Tanne • die Birke	der Ahorn
Metaller	das	das Gold • das Silber • das Eisen • das Kupfer	der Stahl
Renkler (isim olarak)	das	das Rot • das Blau • das Grün	—
Diller	das	das Deutsch • das Türkisch • das Englisch	—
Yavrular	das	das Baby • das Kind • das Kalb	—
Fiilden yapılan isimler	das	das Essen • das Lernen • das Schwimmen	—
Ge- ile başlayanlar	das	das Gebäude • das Geschenk • das Gemüse • das Gespräch	der Gedanke • die Geschichte • die Gefahr

✓ **Das Essen war sehr gut.**

Yemek çok güzeldi. → fiilden isim, her zaman das

✓ Am Montag kommt der Regen.

Pazartesi yağmur geliyor. → gün ve hava olayı, ikisi de der

- ❶ Buradaki en sağlam satır sonuncudan bir önceki: **fiili büyük harfle yaz, önüne das koy. essen → das Essen · leben → das Leben.** Bu kuralın istisnası yok ve sana anında yeni kelime üretir.

Bölüm 05 04:20

Kimsenin öğretmediği kısım: son parça karar verir

Almancadaki uzun kelimeler seni korkutuyorsa iyi haber: **uzun kelime diye bir şey yok**, yan yana dizilmiş küçük kelimeler var. Ve artikeli daima **en sondaki** kelime belirler. Baştakiler sadece tarif ediyor.

PARÇALAR	BİLEŞİK	NEDEN
das Haus + die Tür	die Haustür	son parça Tür
die Woche + das Ende	das Wochenende	son parça Ende
die Hand + der Schuh	der Handschuh	son parça Schuh
der Wein + das Glas	das Weinglas	son parça Glas
die Sonne + der Schein	der Sonnenschein	son parça Schein
der Apfel + der Baum	der Apfelbaum	son parça Baum
krank + das Haus	das Krankenhaus	son parça Haus

Bileşik kelimenin **anlamını** da son parça verir: **Handschuh** bir *ayakkabı* değil, bir *eldiven* — ama dilbilgisel olarak hâlâ bir «Schuh»dur. Artikel de oradan gelir.

PARÇALAR	BİLEŞİK	NEDEN
der Bus + die Haltestelle	die Bushaltestelle	son parça Haltestelle
das Handy + die Nummer	die Handynummer	son parça Nummer
die Geburt + der Tag	der Geburtstag	son parça Tag
die Arbeit + der Platz	der Arbeitsplatz	araya giren -s- kuralı bozmaz
das Auto + die Bahn	die Autobahn	son parça Bahn
der Kaffee + die Maschine	die Kaffeemaschine	son parça Maschine
der Zug + die Fahrt	die Zugfahrt	son parça Fahrt

İMZA

40 harfli kelimenin cevabı son 10 harfte

✓ die Donaudampfschiffahrtsgesellschaft

Tuna buharlı gemi işletmesi — 40 harf, tek bakış: son parça Gesellschaft, ek -schaft, cevap die.

İki katman üst üste bindi ve **en sondaki kazandı**: kelime **Ge-** ile başlıyor (normalde **das** sinyali) ama **-schaft** ile bitiyor. Almancada karar daima **sonda** verilir — bu yüzden **die Gesellschaft, die Geschichte, die Gemeinschaft**.

Pratik sonucu şu: uzun bir kelime gördüğünde **okumaya sondan başla**. Kelimenin ne demek olduğunu bilmesen bile artikkelini bilebilirsin. Bu, Almanca öğrenirken sahip olabileceğin en ucuz süper güç.

Bölüm 06

05:20

Dürüst not: kuralın çalışmadığı yer

Bu sistem seni her seferinde kurtarmaz. Üç yerde açık açık çuvallar — bilerek gir:

- **1. Eksiz temel kelimeler.** der Tisch • die Uhr • das Buch • der Stuhl • die Hand — hiçbir sinyal yok. Bunlar zaten en sık kullandığın kelimeler; kullana kullana oturur.
- **2. Ödünç kelimeler.** das Labor (-or ama das) • die Firma (-ma ama die) • der Moment (-ment ama der) • die Erlaubnis • die Kenntnis (-nis ama die).
- **3. Ek gibi görünen ek olmayanlar.** der Baum • der Raum • der Traum sonu -um ama ek değil. das Ei sonu -ei ama ek değil. der Reichtum • der Irrtum -tum kuralının iki gerçek istisnası.

Bir de şu var: **aynı kelime, iki artikkel, iki anlam**. Bunlar nadirdir ama duyduğunda kafanı karıştırır, o yüzden burada dursun.

KELİME	ARTİKEL 1	ARTİKEL 2	FARK
See	der See = göl	die See = deniz	artikkel anlamı değiştiriyor
Leiter	der Leiter = yönetici	die Leiter = merdiven	kişi mi, eşya mı
Kiefer	der Kiefer = çene	die Kiefer = çam ağacı	ağaç → die kuralı burada
Band	das Band = kurdele	die Band = müzik grubu	İngilizceden gelen die Band

- ❶ Hiçbir ek listesi %100 değil — ama **-chen • -lein • -heit • -keit • -schaft • -ling • -ismus** pratikte istisnasız. Ve geri kalanında yanılma ihtimalin, binlerce kelimeyi tek tek ezberlemeye çalışırkenkinden çok daha düşük.

Bölüm 07

05:55

Defterini değiştir

Bu konu «çalışılarak» değil, **kayıt şekli değiştirilerek** çözülür. Kelimeyi yalnız yazdığın sürece her cümlede yeniden tahmin edersin.

- ❌ **Tisch** = masa
- ✅ **der Tisch, die Tische** = masa

Artikel kelimenin parçasıdır. Almancada **Tisch** diye bir kelime yok; **der Tisch** diye bir kelime var. Çoğulu da hemen yanına yaz — çünkü çoğulda hepsi **die** olur ve o bilgiyi ayrıca aramak zorunda kalmazsın.

- **Adım 1** — Yeni kelimeyi yazmadan önce sonuna bak. Listede bir ek var mı?
- **Adım 2** — Varsa artikeli sen bul, sonra sözlükten kontrol et. Bulduğun artikel, verilen artikelden daha iyi akılda kalır.
- **Adım 3** — Ek yoksa anlam grubuna bak. O da yoksa kelimeyi «ezberlenecekler» sayfasına al — orada 20 kelime olur, 2000 değil.
- **Adım 4** — Uzun kelimeyi asla bütün olarak ezberleme. Parçalara ayır, sadece son parçayı öğren.

- ❶ Renkli kalem hilesi işe yarar: defterde **der** mavi, **die** kırmızı, **das** yeşil. Beyin artikeli kelime olarak değil **renk** olarak hatırlamaya başlar — ve renk hatırlaması kelime hatırlamasından hızlıdır.

İPUÇLARI

Testten önce bunları bil

Konunun çekirdeği üç satırda, altında Türkçeden çevirirken en sık düşülen yerler.

01

Önce sona bak

Kelimenin son eki artikeli verir. Yaklaşık yirmi ek var ve büyük çoğunluğu tek bir artikele çıkıyor.

die Wohnung · die Freiheit ·
die Situation

02

Ek yoksa anlama bak

Tanınacak bir ek yoksa ikinci katman: anlam grupları. Günler, aylar, mevsimler, hava olayları eril; fiilden yapılan isimler nötr.

der Montag · der Regen ·
das Essen

03

Bileşikte son parça karar verir

Kelime ne kadar uzun olursa olsun artikeli en sondaki parça belirler. Baştakiler sadece tarif eder.

das Haus + die Tür =
die Haustür

× ~~die Mädchen~~

✓ das Mädchen

-chen küçültme eki anlamı ezer: küçülen her şey **das**.

× ~~der Fenster~~

✓ das Fenster

-er sadece yapan kişi ya da alet için **der**: der Lehrer. Fenster bir eylemden türemiyor.

× ~~die Käse~~

✓ der Käse

-e ile bitenlerin çoğu **die** ama bu bir ek değil, eğilim. İlk şüphelenilecek yer.

× ~~der Labor~~

✓ das Labor

Ödünç kelimede ek mantığı durur: -or genelde **der** (der Motor), ama Labor değil.

Bölüm 08 DİZ

Cümleyi kendin diz

Kelimelere dokun, doğru sırayla yerleştir. Almancanın en zor kısmı burası — ve seçenek şıkkı yok, cümleyi **sen** kuruyorsun.

KELİMELERE DOKUN

KELİMELERE DOKUN

KELİMELERE DOKUN

Bölüm 08

06 : 20

Kendini dene

Cevaba dokun — neden öyle olduğunu birlikte görelim.

+16

Konuyu bitir: tam testi çöz

22 soru · süreli · sınav gibi · %60 ile konu biter

NOTLARIN

Bu konuya notun

Aklında kalsın istediğin kuralı, örneği ya da soruyu yaz. Kendiliğinden kaydedilir ve Panom'da toplanır.

Notun

Örneğin: -ung ile biten her isim die.

REKLAM

728 × 250

GENAU ALMANCA — KURAL DEĞİL, ANLAŞILMA ANI.
GENAU · ÜCRETSİZ ALMANCA KÜTÜPHANESİ